

**Consultatio Canonica De Coadjutoriâ perpetuâ. Sive
Methodus Rite Procedendi in Coadjutoriis**

Arnoldus <a Sancto Leonardo>

Moguntiae, 1695

Caput III. Quis possit dare seu deputare Coadjutores; & an concordata
Germaniæ Coadjutorias perpetuas cum futura successione
comprehendant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63366](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63366)

Caput III.

Quis possit dare seu deputare Coadjutores, & an concordata Germaniæ Coadjutorias perpetuas cum futura Successione comprehendant?

S U M M A R I U M.

1. *Solus Papa dat Coadjutores temporales Episcopis, aliisque Superioribus.*
2. *Nec Episcopus dissentiente Capitulo Coadjutorem optare; nec capitulum Episcopo invito Coadjutorem dare potest.*
3. *Ordinarius dare potest Coadjutores temporales inferioribus Prælati aliisque beneficiatis.*
4. *Attamen de consensu Capituli, aut patroni Laici; si beneficia fuerint electiva, vel Iuris patronatus Laici.*
5. *Coadjutorias cum futura successione solus Papa concedere potest; quas sine consensu possessoris, Capitulum, & Ordinarium conferre non solet.*

Ciiij

6. Con-

6. *Concordata Germaniæ comprehendunt Coadjutorias cum futura successione.*
7. *Papa concordatis derogare non potest, nisi justa & rationabili de causa.*
8. *Vnde rarissime per S. Sedem illis derogatum est.*
9. *Nec Papa concedit coadjutorias perpetuas in beneficiis juris patronatûs laici, sine consensu patroni.*

I. **D**atio Coadjutorum Episcoporum & suorum superiorum est de majoribus causis, & spectat ad solum Papam; potest tamen Episcopus senio vel infirmitate perpetuâ impeditus de consensu Capituli sui, vel majoris partis illius sibi Auctoritate Apostolica, unum vel duos Coadjutores assumere: & si demens fuerit, capitulum aut duæ partes ipsius hoc facere possunt: sed si Episcopus contradicit, tunc nil innovabit capitulum, sed Episcopi & Ecclesiæ conditionem, quam cito poterit, Papæ intimare debet. Hæc intelliguntur de Coadjutoribus temporalibus, seu ad tempus vitæ ipsius coadjutandis, & clarè constant *ex cap. un. de Clerico ægrot. in 6.*

II. Ex

II. Ex quibus etiam colligitur, quod sicut Episcopus dissentiente Capitulo vel maiore ejus parte, non potest optare Coadjutorem, ita Episcopo invito Capitulum Coadjutorem dare non possit; sed Papæ debeat notificare statum Episcopi & Ecclesiæ, ut ille det Coadjutorem, si videat id fieri debere. *Gloss. ad d. cap. un. de cler. agrot. in 6.*

III. Prælati inferioribus, ut Archidiaconis, aliisque beneficiatis Coadjutores temporales dare potest Ordinarius, (qui scilicet potestatem conferendi beneficia Ecclesiastica habet à Jure, à Papa, vel consuetudine) ut sunt Episcopi in suis Diocæsiibus, Abbates & alii illam potestatem habentes: ratio est, quia sicut illi hos inferiores beneficiatos possunt instituire, ac ex causis destituere, ita & majori ratione possunt etiam ex causis dare Coadjutores temporales, seu ut clarius exprimam, Coadjutores materialiter spirituales, formaliter temporales. *Barbos. de Jure Eccles. lib. 3. cap. 10. num 22. Fagnan. in cap. nulla de concess. præb. n. 68. De Remouchamps cap. 5. n. 3. Et Conc. Trid. sess. 21.*

CIV

lega-

cap. 6. de reform. Expresse statuit, quod Episcopi tamquam Apostolicæ Sedis delegati illiteratis & imperitis Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, si aliàs honestæ vitæ sint, Coadjutores aut Vicarios pro tempore deputare possint.

IV. Observat autem Remouchamps *Loc. citat. numer. 6.* Hæc intelligenda esse de beneficiis non electivis, & non dependentibus à patrono Laico, quia respectu dignitatum electivarum, & aliorum beneficiorum Juris patronatûs Laici, nec Episcopi aut Legati possunt, nec Papa solet dare Coadjutores quantumvis temporales sine consensu Capitulorum aut patronorum, obstantibus, concordatis Germaniæ quoad electiva, natura verò quoad Jus patronatûs.

V. Coadjutorias perpetuas cum futura successione solus Papa concedere & conferre potest, juxta eommunem Doctorum sententiam, passim ubique receptam, ex *Conc. Trid. sess. 25. de reformat. cap. 7.* Nec enim alius quisquam præter Pa-

Papam potest gratiam vacaturi beneficii concedere *cap. 2. de præbend. in 6.* Ubi Papa tamquam absolutus in beneficialibus Dominus beneficia vacatura promittere, & de iis antequam vacent, ex plenitudine potestatis disponere potest; tametsi nunquam providere soleat de beneficio qualicumque ante vacationem, sive per modum Coadjutoria, sive aliter, nisi prævio consensu possessoris, ne præbeaturs ansa captandæ mortis alienæ. Nec solet concedere coadjutorias perpetuas in beneficiis electivis sine consensu capitulorum, imò nec in aliis quibuscumque in præjudicium & sine consensu Ordinariorum. Et si contulerit cum clausulis derogatoriis generalibus, illæ videntur invalidæ; ita ut contingente vacatione dignitatis electivæ quocumque mense, liceat capitularibus procedere ad electionem, non obstante titulo Coadjutoriali tamquam nullo, sub- & obreptitio ac inefficaci; uti & Ordinario libere conferre canonicatus in suis mensibus vacantes; idque juxta tenorem concordatorum Germaniæ; vi quorum in hisce partibus non dantur

per summum Pontificem, nec admittuntur Coadjutores in beneficiis, nisi cum consensu Ordinariorum, uti nec in electivis, nisi præviâ electione per capitulum, seu potius prævio consensu capitularium. Ita ex Branden. *ad concordata German. q. 11. num. 2. & Remouchamps loc. cit.* Laurentius Nicolarts in sua compendiosa praxi beneficiaria ex concordatis Germaniæ *tit. 1. dubio 8. §. 12.* Quocum pro resolutione secundæ quæstionis in titulo hujus capitis propositæ.

VI. Dico concordata Germaniæ comprehendunt Coadjutorias perpetuas cum futura successione, seu, quod idem est, hujusmodi Coadjutoria non obstant concordatis, quin Ordinarii plenam habeant potestatem beneficia coadjutoriis obnoxia, in sex mensibus suis vacantia libere conferendi; quia cum Papa non possit in iisdem mensibus beneficia vacantia conferre; sine expressa dictorum concordatorum derogatione, ita nec Coadjutorias cum futura successione concedere, præsertim cum eadem concordata excludant quascumque gratias præventivas & expecta-

etativas reservationes, ac collationes, & quasvis dispositiones, Ordinariorum Jus, collationem, electionem, seu dispositionem in sex mensibus impediens. Ita sæpe à supremo Rotæ Romanæ Tribunali decisum fuit; tum apud *Cassador. decis. unica de pactis. & decis. 4. de Privilegiis.* tum apud *Puteum decis. 108. lib. 2. & decis. 225. lib. 3.* quam ad longum refert Nicolarts loc. cit. §. 6.

VII. An autem Papa possit concordatis Germaniæ derogare? ardua quæstio est, in utramque partem à Doctoribus variè disputata; aliis negativam, aliis affirmativam sententiam tenentibus, ut fusè refert *Rebuff ad concord. Gallia in præfat. ad rubric de collation. vers. insuper quæro.* Respondendum mihi videtur cum Nicolarts ad concord. Germaniæ *tit. 3 dub. 3. § 5.* sub distinctione; quæ utraque sententia videtur posse concludi, quod scilicet Papa passim pro arbitrio, & sine legitima causa nequeat concordatis derogare; bene tamen dum justa & rationabilis id exigat causa, ut Ecclesiæ utilitas, seu necessitas, aliave similis pro locorum & temporum circum-

stan-

stantiis. Ratio primæ partis est, quia pacta seu contractus publici, sicut sunt concordata, utramque partem contrahentem æqualiter complectuntur, & obligant, cum sint correspectiva, & correlativorum idē sit judicium *cap. pervenit 3 x. de jurejur. Chokier ad reg. 8 gloss. ii. num 24.* adeoque nequit à Papa contrahente, sine alterius partis consensu, illis derogari, uti habetur in constitutione Julii III. Pontificis relata à *Nicolartstit. 3. dub 1. c 12.* in quâ sic expressè habetur: *Nos attendentes concordata prædicta vim pacti inter partes habere, & quæ ex pacto constant, absq; partium consensu abrogari non consuevisse, neque debere.* Et verò, si Papa concordatis sine legitima causa derogaret, non tam concordatis derogare censeretur, quàm ipsimet æquitati & rationi, à cujus tamen dictamine non censetur ex quacunque potestatis plenitudine deflectere, circa quod videri possunt ea quæ Fagnan *in cap. consultationibus de cler. agrot fuse deducit à num. 50. usque ad num. 68.*

Ratio secundæ partis sumitur ex summa & absoluta potestate à Christo immediate proveniente, quæ in Pontifice ut
capi-

Capite ministeriali & Vicario residet, de rebus, & præsertim beneficiis & officiis Ecclesiasticis in Ecclesiæ utilitatem disponendi & dispensandi. *Clem ut lite pendent in fine*, quam nec per ulla pacta à se adeò abdicare vult aut potest, quin semper penes se majorem retineat *cap. dudum 14 de præben. in 6.* eo quod quis juri privato pro se, & in suam privatam utilitatem; non verò juri publico, & quidem, ut hic, Divino, publicam Ecclesiæ utilitatem concernenti renuntiare possit. *per Ljuris gentium 7. §. ait prætor ff de pactis*, Ac proinde quod Papa ex legitima causa possit concordatis Germaniæ derogare disertis verbis sæpius decidit Rota, & ita passim tenent Doctores quos refert Nicolartus *Loc. cit. §. 10.*

VIII. Advertendum tamen est, quod quamvis in potestate Pontificiâ sit concordatis derogare, id tamen rarissime facit, vel deficiente justa causa, vel voluntate contraveniendi, ita enim Paulus V. ut refert Chokier ad preces primar. *sect. 5. c. 2. vers. his nihilominus, in una Paderborn. Canonatûs*, dum intellexit clausulam concordatorum derogatoriam pro-

visioni suæ inferram, eandem declaravit irreplisse per inadvertentiam. Similiter anno 1613. in gratia motus proprii relata à Nicolarts *Loc. sæpe cit.* §. 13. idem Pontifex Paulus V. declaravit nec suam, nec decessoris sui mentem fuisse derogare concordatis Germaniæ in deputatione cujusdam Coadjutoriæ perpetuæ, ideoque collationem & provisionem de canonicatu & Scholastria Tungrensi vi ejusdem Coadjutoriæ ad favorem cujusdam Clerici Leodiensis factas, & litteras desuper obtentas, sub- & obreputias censendas, easque uti & prædictam derogationem concordatorum revocavit.

IX. Quod dictum est de derogatione concordatorum, etiam dicendum videtur in beneficiis Juris patronatûs Laici; sicuti enim ejusmodi beneficia non possunt conferri sine consensu Patroni, ne avertantur Christi fideles à piis foundationibus; ita nec Coadjutoria perpetua censetur per Papam concedi, nisi concurrente Patroni consensu, eo quod per hujusmodi Coadjutoriam transferatur aliqualis titulus ut infra cap. 8. dicetur.

Caput